

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 stycznia 1963 r.

w sprawie odszkodowań za uszkodzone wskutek robót górniczych zasiewy i uprawy, za nie dające się usunąć uszkodzenia gruntów rolnych i leśnych oraz w sprawie sposobu wypłaty odszkodowań pieniężnych za szkody górnicze.

Na podstawie art. 45 ust. 7 i 10 oraz art. 47 ust. 2 dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Odszkodowania za zasiewy i uprawy.

§ 1. 1. Odszkodowanie za zasiewy i uprawy uszkodzone wskutek robót górniczych powinno odpowiadać różnicy między wartością plonu zmniejszonego wskutek szkody górniczej a wartością plonu, jaki uzyskano przeciętnie w roku szkody z nie uszkodzonych gruntów tej samej klasy na terenie gromady lub powiatu, przy uwzględnieniu rodzaju zasiewu i uprawy.

2. Jeżeli wskutek szkody górniczej grunt nie mógł być zagospodarowany lub nie mogły być zebrane plony, odszkodowanie powinno odpowiadać wartości przewidywanego plonu z uszkodzonego gruntu, pomniejszonego o wartości nakładów, które użytkownik poniósłby w związku z dokonaniem uprawy lub zbioru. Do nakładów nie wlicza się robocizny własnej użytkownika gruntu i jego rodziny.

3. Odszkodowanie za zniszczone drzewa i krzewy owocowe powinno odpowiadać wartości danego rodzaju drzewa czy krzewu stosownie do jego wieku, warunków agrotechnicznych, uprawy, strefy ekonomicznej oraz średniej wartości jednorazowego plonu według cen określonych w § 4.

4. Odszkodowanie za plantacje innych kultur wieloletnich, w których szkoda nastąpiła po upływie połowy okresu produktywności danej kultury, niezależnie od odszkodowa-

nia za utracony zbiór w roku, w którym nastąpiła szkoda, powinno odpowiadać kosztom ich założenia i pielęgnacji do czasu pierwszych zbiorów. Odszkodowanie zmniejsza się z każdym następnym rokiem o sumę amortyzacji plonowań, która wynika z podzielenia kosztów założenia i pielęgnacji plantacji przez liczbę lat jej produktywności.

5. Jeżeli szkoda wystąpiła w plantacji, dla której nie upłynęła jeszcze połowa okresu jej produktywności (plantacja nowa), wówczas, niezależnie od odszkodowania za założenie i pielęgnację plantacji do czasu pierwszych zbiorów, należy się odszkodowanie w wysokości przeciętnej wartości plonowań za okres od roku, w którym nastąpiła szkoda, do połowy okresu produktywności danej kultury.

6. Za uprawy lub zasiewy dokonane wbrew zasadom prawidłowej gospodarki rolnej w celu uzyskania wyższego odszkodowania — odszkodowanie należy ustalić jak za zasiewy czy uprawy dokonane zgodnie z tymi zasadami.

7. Odszkodowanie za uszkodzone obiekty zieleni miejskiej, niezależnie od odszkodowania za straty w kulturach w roku, w którym nastąpiła szkoda, powinno odpowiadać kosztom założenia i pielęgnacji zieleni do czasu wystąpienia szkody.

§ 2. 1. Odszkodowanie za zniszczenie drzewostanu na gruntach leśnych oraz zadrzewienia na gruntach nieleśnych połączone z koniecznością wyrębu — ustala się w wysokości wartości drzewostanu lub drzew w wieku rębności, pomniejszonej o wartość uzyskanej z wyrębu masy drzewnej oraz o koszty prawidłowej pielęgnacji, jakie by poniesiono do czasu osiągnięcia wieku rębności drzewostanu.

2. W razie szkody nie powodującej konieczności wyrębu drzewostanu, a jedynie pogorszenie jego warunków rozwojowych przez obniżenie zdolności produkcyjnych siedliska, odszkodowanie ustala się w wysokości do 25% odszkodowania określonego w ust. 1 za drzewostan I, II i III klasy wieku; za drzewostan IV i V klasy wieku odszkodowanie nie przysługuje.

3. Odszkodowanie za zniszczone uprawy leśne i młodniki do lat 15 powinno odpowiadać kosztom zalesienia i pielęgnacji tych upraw i młodników.

§ 3. 1. Jeżeli szkoda w zasiewach i uprawach występuje na tym samym gruncie wskutek robót górniczych również w latach następujących kolejno po roku, w którym wystąpiła po raz pierwszy — odszkodowanie należy się również za szkody wyrządzone w latach następnych, nie dłużej jednak niż za 3 następne lata. Wysokość corocznego odszkodowania oblicza się według przepisów § 1.

2. W razie dalszego powtarzania się określonej w ust. 1 szkody górniczej poszkodowanemu przysługuje prawo do naprawienia szkody według przepisów art. 43 lub 45 Prawa górniczego.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli w okresie przewidzianym w ust. 1 nastąpiło nie dające się usunąć uszkodzenie gruntu, za które przysługuje odszkodowanie stosownie do przepisów rozdziału 2.

§ 4. Odszkodowanie za zasiewy i uprawy ustala się:

- 1) za ziemiopłody zakontraktowane — według cen płaconych przez kontraktującego,
- 2) za zboża i ziemniaki nie zakontraktowane — według cen płaconych aktualnie przez uroczniczy aparat skupu za dostawę ponadobowiązkowe,
- 3) za inne ziemiopłody, nie wymienione w pkt 1 i 2 — według aktualnie obowiązujących cen uroczniczego aparatu skupu,
- 4) za ziemiopłody, które nie są przedmiotem obrotu gospodarczego i dla których nie ma cen określonych w pkt 1—3 — według cen ustalonych przez prezydium

właściwej miejscowo powiatowej (miejskiej) rady narodowej,

5) za drewno — według urzędowych cen drewna.

§ 5. 1. Odszkodowanie za zasiewy i uprawy przysługuje użytkownikowi gruntu, chyba że z umowy dotyczącej użytkowania gruntu do odszkodowania uprawniona jest inna osoba.

2. Jeżeli grunt stanowiący własność Państwa, położony w obrębie obszaru górniczego, zostanie wydzierżawiony, odszkodowanie za szkody w zasiewach i uprawach powstałe na skutek robót górniczych przysługuje dzierżawcy na zasadach określonych w §§ 1—4, chyba że w umowie dzierżawy sprawę tego odszkodowania uregulowano odmiennie.

3. W razie wydzierżawienia gruntu, stanowiącego własność Państwa, uszkodzonego na skutek robót górniczych, dzierżawcy nie przysługuje odszkodowanie za szkody w zasiewach i uprawach powstałe wskutek tych uszkodzeń; za szkody powstałe na skutek uszkodzeń gruntu zaistniałych po zawarciu umowy dzierżawy odszkodowanie przysługuje na zasadach określonych w §§ 1—4, jeżeli umowa nie zawiera ostrzeżenia o możliwości powstania nowej szkody górniczej. Wydzierżawiający przed zawarciem umowy dzierżawy powinien porozumieć się z właściwym przedsiębiorstwem górniczym co do rozmiarów oraz możliwości powstania nowej szkody.

§ 6. Zobowiązanie przedsiębiorstwa górniczego do przywrócenia gruntu do stanu poprzedniej użyteczności nie zwalnia przedsiębiorstwa górniczego od obowiązku corocznego odszkodowania za ubytki w zasiewach i uprawach do czasu całkowitego naprawienia szkody górniczej. W tym przypadku nie stosuje się przepisu § 3 ust. 1.

§ 7. Odszkodowanie za zasiewy i uprawy uszkodzone wskutek robót górniczych na gruntach państwowych gospodarstw rolnych ustala się w sposób wskazany w § 1 według aktualnych cen pobieranych przez państwowe gospodarstwa rolne przy sprzedaży ziemiopłodów jednostkom gospodarki społecznej, a w braku takich cen — według cen ustalonych przez prezydium właściwej miejscowo powiatowej (miejskiej) rady narodowej. Przepis § 3 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 8. Odszkodowanie w przypadku uszkodzenia lasów państwowych ustala się według przepisów § 2 ust. 1 i 3.

Rozdział 2.

Odszkodowanie za nie dające się usunąć uszkodzenia gruntów rolnych i leśnych.

§ 9. 1. Odszkodowanie za nie dające się usunąć uszkodzenie gruntu rolnego stanowi pięciokrotną równowartość zmniejszenia się rocznego przychodu z gruntu wskutek szkody górniczej.

2. Zmniejszenie rocznego przychodu spowodowane może być również koniecznością zmiany sposobu zagospodarowania gruntu ze szkodą dla właściciela wskutek pogorszenia się stanu gruntu wywołanego przez szkodę górniczą.

3. Przez przychód, o którym mowa w ust. 1, rozumie się przychód szacunkowy z jednego ha użytków rolnych w zależności od ich klasy, rodzaju, strefy ekonomicznej i okręgu gospodarczego, ustalonych dla celów wymiaru podatku gruntowego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1962 r. w sprawie zaliczenia powiatów do okręgów gospodarczych, ustalenia norm przeciętnego przychodu szacunkowego oraz stawek podatku gruntowego dla celów wymiaru podatku gruntowego (Dz. U. Nr 24, poz. 106).

§ 10. Odszkodowanie za nie dające się usunąć uszkodzenia gruntu leśnego, niezależnie od odszkodowania za drze-

wostan, ustala się w wysokości 50% odszkodowania należnego w razie trwałego uszkodzenia gruntu rolnego odpowiedniej klasy. Odszkodowanie nie przysługuje w przypadkach określonych w § 2 ust. 2.

Rozdział 3.

Sposób wypłaty odszkodowań za szkody górnicze.

§ 11. 1. Suma odszkodowania pieniężnego za szkody górnicze określone w art. 45 ust. 2, 3 i 5 Prawa górniczego płatna jest do wysokości 50.000 zł w ciągu najpóźniej trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ustaleniu wysokości odszkodowania; nadwyżka ponad tę kwotę płatna jest w równych ratach rocznych nie przekraczających kwoty 50.000 zł.

2. Suma odszkodowania pieniężnego za szkodę górniczą w nieruchomości stanowiącej gospodarstwo rolne, hodowlane lub ogrodnicze płatna jest do wysokości 50.000 zł w terminie przewidzianym w ust. 1; nadwyżka ponad tę kwotę płatna jest w oprocentowanych ratach kwartalnych w ciągu dalszych dwóch lat. Nadwyżka nie przekraczająca kwoty 50.000 zł płatna jest w oprocentowanych równych ratach kwartalnych w ciągu jednego roku.

§ 12. 1. Przedterminowa wypłata rat odszkodowania powinna nastąpić, jeżeli uprawniony do odszkodowania wykazuje, że przeznaczył je na:

- 1) budowę domu jednorodzinnego, budynku przeznaczonego do wykonywania w nim przemysłu, rzemiosła lub handlu, budynku gospodarczego, usługowego lub innego urządzenia,
- 2) naprawę istniejących uszkodzeń w budynkach lub urządzeniach wymienionych w pkt 1,
- 3) nabycie gospodarstwa rolnego, ogrodniczego lub hodowlanego albo na dokonanie inwestycji w takim gospodarstwie lub inne wydatki związane ze zmianą zagospodarowania gruntu,
- 4) nabycie warsztatu rzemieślniczego lub dokonanie w nim inwestycji,
- 5) pokrycie wkładu w spółdzielni mieszkaniowej.

2. Wypłata na cele przewidziane w ust. 1, po stwierdzeniu okoliczności uzasadniających przedterminową wypłatę, następuje w trybie przepisów o przedterminowej wypłacie rat odszkodowania z tytułu wywłaszczenia nieruchomości.

3. Minister Finansów może w innych przypadkach uzasadnionych ważnymi względami życiowymi zezwolić na przedterminową wypłatę rat odszkodowania.

§ 13. Odszkodowanie za straty w zasiewach i uprawach płatne jest w ciągu 14 dni po dniu, w którym orzeczenie stało się ostateczne lub ugoda została zarejestrowana.

§ 14. Suma odszkodowania pieniężnego za szkody górnicze w nieruchomości stanowiącej własność spółdzielni mieszkaniowej (art. 45 ust. 2 Prawa górniczego), za nie dające się usunąć uszkodzenia działki przeznaczonej pod budowę domu (art. 45 ust. 6 Prawa górniczego) oraz gruntu rolnego i leśnego (art. 45 ust. 7 Prawa górniczego) płatna jest w całości w ciągu trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ustaleniu wysokości odszkodowania.

§ 15. Gdy suma odszkodowania pieniężnego za szkody górnicze została orzeczona na rzecz współwłaścicieli albo na rzecz spadku, a nastąpił podział nieruchomości albo ustaleniu zostali spadkobiercy, wówczas przepisy §§ 11 i 12 mają zastosowanie do każdego ze współwłaścicieli albo ze spadkobierców jako do samoistnie uprawnionego do odszkodowania.

§ 16. Sumę odszkodowania lub jej część przypadającą do wypłaty należy złożyć do depozytu sądu powiatowego właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, jeżeli osoba uprawniona odmawia przyjęcia odszkodowania albo jeżeli wypłata odszkodowania osobie uprawnionej nie może być dokonana ze względu na przeszkody natury faktycznej lub prawnej.

Rozdział 4.

Przepisy końcowe.

§ 17. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 października 1955 r. w sprawie odszkodowania za zasiewy i uprawy uszkodzone wskutek robót górniczych (Dz. U. Nr 40, poz. 249).

§ 18. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz zainteresowanym ministrom.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz